

De Delft Campus-wandeling

Auteurs: Cock Hazeu en Peter Kuiper

Langs technische instellingen, studenten, maar ook langs kunstobjecten in de polder!

Als je met het openbaar vervoer komt, ga je op in de drommen studenten op weg naar één van de gebouwen van de Technische Universiteit. Maar op het uitgebreide Campusterrein bevinden zich niet alleen de TU-gebouwen, maar ook nog diverse andere 'technische' instellingen, zoals Deltares, het NMI, en TNO-onderdelen. Ook zijn er verzamelgebouwen met kleine of grotere spin-offs van de TU. En er zijn dus studenten, studentenhuizen en studentenfietsen....De grootste verrassing zit in het hart van de wandeling: een prachtige polder met een landschapsbeeldenpark, dat bovendien ook nog een relatie heeft met de TU!

Routebeschrijving

1. Met de bus ben je uitgestapt bij de Aula van de Technische Universiteit. *(Kijkpunt A)* Loop op de Aula aan: een betonconstructie op korte poten. Voor de Aula er rechts omheen, Van der Waalsweg; onder de loopbrug door die de Aula verbindt met Technische Natuurkunde (gebouw aan je rechterhand). Je ziet nu schuin links voor je de bibliotheek van de TU met zijn grasdak. *(Kijkpunt B)* Het is de moeite waard om hier even naar boven te lopen. Je hebt een prachtig uitzicht. Loop tegen de klok in om de Aula heen terug naar de voorkant van de Aula naar de Mekelweg *(Kijkpunt C)*, met tram/busbaan en fietspad. Aan de overkant zie je de Faculteit 3ME: Werktuigbouwkunde, Maritieme Techniek & Technische Materiaalwetenschappen. Ga RA over het trottoir van de Mekelweg; aan je rechterhand een rond grijs gebouwtje, en verderop de ingang van begraafplaats Jaffa.
2. Neem daarna de tweede straat RA, Julianalaan. Rechts het gebouwencomplex dat vroeger het hoofdgebouw van de TU was; nu is hier de Faculteit Bouwkunde ondergebracht. *(Kijkpunt D)* Je komt nu bij het de Vries van Heijstplantsoen. Tegenover de ingang van de Faculteit Bouwkunde ga je LA via het gravelpad het plantsoen in. Je steekt via dit gravelpad het plantsoen door en de Mijnbouwstraat over. Hier LA en eerste weg RA, Professor Schermerhornstraat; loop steeds RD (rechtsom kleine woning die hier in het midden van een rotonde staat). Hier staan een aantal oudere gebouwen van de TU Delft, maar ook recente nieuwbouw. RD tot aan het kanaal RA; je passeert aan je rechterhand het oude gebouw van Geodesie met bovenop dit gebouw een sterrenwacht. Daarna heb je aan je rechterhand een kijkje in de Botanische Tuin. Buig met het kanaal mee naar links, eerste weg RA, Botaniestraat, daarna eerste weg RA (je bent weer in de Julianalaan). Blijf rechts op het trottoir; weg buigt naar rechts, aan je rechterhand eerst oude gebouwen van de TU waar nu Robo Valley in zit, en dan de ingang van de Botanische Tuin. *(Kijkpunt E)*

3. Steek na de ingang van de Botanisch Tuin (rechts op de hoek bij de verkeerslichten) de weg over. Rechts achter twee bomen een vrijstaande woning (oude politiepost). Steek fietspad over en loop links van het gebouw waar de Faculteit Bouwkunde in zit. Je gaat de Schoemakerstraat in. Na de parkeerplaats aan je rechterhand, RA, het Zuidplantsoen. Aan je linkerhand twee woonblokken, Cambridge en Oxford. Hierna LA het fietspad, Muyskenlaan, in; laantje uitlopen. Bij weg met fietspaden RA, langs de horeca. Loop door tot het zebrapad en steek hier de weg naar L over en dan RD, Kloosterkade. (Aan je rechterhand tegelplateaus met kindertekeningen met de geschiedenis van Delft op de muren.) Eerste weg RA, Prof. Krausstraat, RD bruggetje over en RD tot eind. LA, Prof. Henketstraat, en direct RA (verlengde deel Prof. Krausstraat), doorlopen tot eind, LA, Prof. Evertslaan. Aan eind LA, Prof. Hoogewerfflaan, en eerste straat RA, Prof. Telderslaan. In de wegbocht naar links, RA fietspad in. Pad blijven volgen, steek fietspad, Oudelaan-Molenslootpad, over en ga RD voetpad. Voetpad buigt naar rechts en loopt aan het eind parallel met een afrit van de snelweg.
4. Aan eind voetpad LA, Schoemakerstraat, steek bij de verkeerslichten over, onder viaduct door en bij volgende verkeerlichten weer oversteken. Bij de tweede weg LA, Molengraaffsingel. Voor het witte gebouw, YES, RA over trottoir. Voetpad schuin naar L blijven volgen, bruggetje over en daarna LA. Aan het eind RA; steek de toegang tot een parkeerterrein over en blijf het pad rechtdoor volgen. Ga bruggetje over en direct LA volgend bruggetje over, hierna RA. Trottoir langs de weg volgen. Eerst weg RA, Manderspark. Doorlopen tot het fietspad en hier LA en direct weer RA, Heertjeslaan (over trottoir aan linkerkant van de weg).
5. Eerste weg LA, Thijsseweg (bij standbeeld van fietser). Aan de linkerkant horeca Firma Van Buiten. Weg helemaal uitlopen (*Kijkpunt F*) en RD Melariumpad en (bijzonder vormgegeven) fietsbrug over en RD. Door bosschage, volgend bruggetje over en direct daarna LA. Pad gaat naar rechts, vervolgens naar links en dan weer naar rechts en buigt (waar pad samenkomt met fietspad) naar links. Blijf gravelpad volgen. Op een bepaald moment buigt het naar rechts en steekt fietspad over. Blijf gravelpad volgen. (*Kijkpunt G*). Gravelpad steekt asfaltweg over; rechts is de kleine beeldentuin. Blijf gravelpad volgen; bij T-splitsing LA, pad buigt naar rechts. Loop schuin over de parkeerplaats en loop naar de weg, RA (Rotterdamseweg). Loop hier over het fietspad aan de rechterkant van de weg. Je passeert aan je rechterhand het gemaal van de Zuidpolder van Delfgauw en daarna het gebouw van Deltares. (*Kijkpunt H*) Blijf het fietspad volgen tot de weg (met fietspaden).
6. Hier RA, Heertjeslaan. Je passeert verderop de andere ingang naar Deltares en het parkeerterrein aan je linkerhand. Daarna LA, Van der Maasweg in. Na parkeergarage en voor gebouw, LA voetpad op en steek schuin RA (via voetpad) over. Aan eind LA (je ziet nu het gebouw van Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek), de bomenlaan in. Net na de hoogbouw en de fietsstalling, RA gravelpad op. Aan het eind bij fietspad en weg oversteken en over trottoir weg vervolgen. Loop onder viaduct door en trottoir Rotterdamseweg vervolgen. Honderd meter na nr. 296 de weg oversteken; en dan RD gravelpad in (dat links om water gaat), gravelpad gaat over in weg, RD. Aan je rechterhand een hoge witte studentenflat. (*Kijkpunt I*) Blijf weg (Balthasar van der Polweg) volgen. Aan je rechterhand nog twee andere studentenflats, links de Hoogspanningshal van Elektrotechniek. (*Kijkpunt J*) Blijf rechtdoor lopen; je steekt de tram/busbaan over. Aan je rechterhand zie je The Green Village: het terrein waar nieuwe duurzame woningen worden getest. Blijf rechtdoor lopen tot je tegen een gebouw aanloopt. Voor gebouw RA en direct weer LA (Van de Burghweg) onder loopbrug door. Loop RD.

7. Steek weg met fietspaden (Schoemakerstraat) over en loop RD. Passeer aan je linkerhand het gebouw 'The Ridge'. Direct na dit lichtgrijze gebouw LA. Loop door met het lichtgrijze gebouw aan je linkerhand. Aan het eind van dit gebouw zie je links iets naar achteren gelegen een groen gebouw: het oude hoofdkantoor van TNO; ga hier RA, Wissingstraat. Aan eind LA, Van Tijenstraat, eerste weg LA, Kersbergenstraat. Aan eind van woningen (*Kijkpunt K*) RA, Van Embdenstraat. Doorlopen tot voorbij de parkeerterreinen aan je linkerhand. Aan het eind LA. Links van je zie je het oude ingangsgedouw van het TNO-terrein. RD, steek de weg met fietspaden en rotonde over, Stieltjesweg in. Loop RD, rechts kantoren van TNO en aan je linkerhand SW2 (665 studentenwoningen). Blijf RD lopen tot voorbij de gebouwen van Technische Natuurkunde aan je rechterhand. Verderop aan je linkerhand de gebouwen van Civiele Techniek. Tegen de gevel zie je het begin van de Geodetische Lijn, een strook van blauwe steentjes. (*Kijkpunt L*) Loop over deze strook tot brede grijze pad (tussen lage betonmuurtjes), ga RA en loop schuin aan op de Aula; het begin- en eindpunt van deze wandeling.

Praktische informatie

De aula, bibliotheek en de faculteiten van de TU zijn publieke gebouwen; als je even naar binnen wilt stappen om een kijkje te nemen, dan kan dat.

Achtergrondinformatie

A: De Aula van de Technische Universiteit

De Aula van de TU Delft werd in 1966 in gebruik genomen. Het is een ontwerp van architectenbureau Van den Broek en Bakema, twee alumni van de TU. Dit bureau heeft ook tal van andere gebouwen van de universiteit ontworpen. Van den Broek en Bakema ontwierpen de Aula in de stijl van het Brutalisme: een bouwstijl geïnspireerd door Le Corbusier, die z'n hoogtij had van de jaren vijftig tot zeventig van de vorige eeuw. Kenmerkend is dat het ruwe beton in het zicht mocht blijven. Onder het gebouw bevindt zich een kantine. Het gebouw herbergt verder collegezalen, een auditorium en kantoorruimten. Promoties aan de TU vinden plaats in senaatszaal van de Aula. Sinds 2009 is de Aula een Rijksmonument.

B: De Bibliotheek van de Technische Universiteit

De Universiteitsbibliotheek van de TUD hier op de Campus is opgeleverd in 1997. Het gebouw is ontworpen door het Delftse architectenbureau Mecanoo. De voormalige bibliotheek, gelegen in de Delftse binnenstad, werd gesloten en omgebouwd tot appartementencomplex.

In het midden van de bibliotheek bevindt zich de 'kegel': een vide, naar boven open in het midden, met vier verdiepingen eromheen, met op elke verdieping ruimte met tafels en stoelen om te studeren. De vide loopt kegelvormig toe naar boven, samen met de puntvorm van het dak.

Het gebouw heeft een schuin dak dat van het maaiveld oploopt naar boven. Het is bedekt met gras, en heeft enige banen van grote rechthoekige tegels ter decoratie. Dit dak kan vrijelijk betreden worden. In tegenstelling tot wat wel gedacht wordt, is het niet toegestaan om de helling als skihelling te gebruiken! En omdat dit, wanneer er sneeuw gevallen is, soms toch gebeurt, worden er dan dranghekken geplaatst om de toegang tot het dak te verhinderen.

C: De Mekelweg en de Technische Universiteit

De Mekelweg is de centrale as door de 'TU-wijk': de wijk waarin vrijwel alle gebouwen van de Technische Universiteit bij elkaar staan. Het hoger (beroep)onderwijs in Delft is in 1842 begonnen met de Koninklijke Academie, ter opleiding van burgerlijke ingenieurs (ter onderscheiding van militaire ingenieurs). Later (1864) ontwikkelde zich hieruit de Polytechnische School, waaruit in 1905 de Technische Hogeschool ontstond, die op zijn beurt in 1986 werd omgezet tot Technische Universiteit Delft. De hoofdfunctie van de TUD is onverminderd het opleiden van ingenieurs in tal van vakgebieden. Het aantal studenten ligt inmiddels boven de 20.000 - en in toenemende mate komen ze van alle kanten van de wereld. Kijk er dus niet van op als je Chinees of Spaans hoort praten! De Technische Universiteit is ook een vliegwiel voor allerlei andere kennisinstituten die zich hier gevestigd hebben, zoals onderdelen van TNO, het Nederlands Normalisatie Instituut, de Meetkundige Dienst van Rijkswaterstaat, het voormalige IJkwezen (NMI) en Deltares. Daarnaast zijn er nog vele kleine high-tech-bedrijven in (het ommeland van) Delft gevestigd.

D: Oude hoofdgebouw van de TU nu Bouwkunde

Op de hoek van het Zuidplantsoen en de Julianalaan loop je langs het voormalige hoofdgebouw van de Technische Universiteit. Toen op 13 mei 2008 de Bouwkundefaculteit afbrandde, had dit hoofdgebouw geen duidelijke bestemming (meer). Na ampel beraad besloot de TU om het hoofdgebouw te renoveren en geschikt te maken voor Bouwkunde. Zo is geschied, en Bouwkunde zit tegenwoordig in een werkelijk prachtig, ruim, fraai gerestaureerd en zelf vormgegeven gebouw ('Gebouw 8'). Eind goed, al goed!

Op de veertig meter hoge toren van het gebouw nestelt ieder jaar een slechtvalkenpaar (*Falco peregrinus*); met een webcam worden de vorderingen in de nestkast gevolgd. Als je een - digitaal - kijkje wilt nemen: www.knnv.nl/afdelingDelfland/webcam-nestkast-slechtvalk

E: De Botanische Tuin

In 1917 is de Botanische Tuin ingericht, verbonden aan de chemische opleiding in Delft. Inmiddels is de tuin al lang 'afgesplitst' van de TU. Ga je wandelen door deze mooie, vriendelijk tuin, besef dan dat die ook staat voor meer dan een eeuw van botanisch onderzoek en een bron van innovaties is! Het onderzoek heeft bijvoorbeeld bijgedragen aan nieuwe technologie voor de tuinbouw en luchtzuivering.

In 2019 is begonnen met de aanleg van een apothekerstuin, geïnspireerd door de tuin van de zestiende-eeuwse Delftse apotheker Dirck Cluyt. In dit nieuwe tuindeel wordt ruim aandacht gegeven aan Cluyt en de geneeskrachtige planten uit zijn tijd.

F: Het Nederlandse Meet Instituut (NMI)

Sinds medio 2018 is het Nederlands Meet Instituut (NMI) op de campus van de TU gevestigd (in het voormalige gebouw van de Geodesieopleiding). Het NMI, met ruim tachtig medewerkers, houdt zich bezig met het testen en keuren van allerlei meetapparatuur, zoals gasmeters, benzinepompen, weegschalen, etc. In het zelfde gebouw bevindt zich ook het standaardenlaboratorium VSL (Van Swinden Laboratorium - maar die volle naam is niet meer in gebruik). VSL ontwikkelt en beheert de nationale meetstandaarden. Het is een privaat bedrijf met een publieke taak. Ook is in dit gebouw het hoofdkantoor gevestigd van First Dutch Innovations (FDI), de aandeelhouder van VSL. Zó is er al bij al een nationale metrologie-hotspot in Delft ontstaan.

G: Land Art Delft (LAD)

Land Art Delft is ontstaan uit een samenwerking tussen de TU Delft en de Stichting World Art Delft (WAD). Hier ten zuiden van de TU-Campus, is het authentieke Hollandse polderlandschap van Midden-Delfland getransformeerd in een openbaar toegankelijk kunstlandschap. Het landschap heeft z'n karakteristieke dijken, sloten en weilanden behouden, maar is verrijkt met verrassende landschapskunstwerken. Je kan in dit bijzondere landschapspark heerlijk wandelen, fietsen, fotograferen, picknicken, of vogels kijken. Ook is het Kunstcentrum te bezoeken, dat een podium biedt aan hedendaagse internationale kunst, poëzie en educatie. De expositieruimte met werkruimtes van het WAD ligt centraal in het beeldenpark.

H: Deltares

Het gebouw dat je hier ziet, stond vroeger bekend als het Waterloopkundig Laboratorium, of Delft Hydraulics, en is tegenwoordig onderdeel van Deltares. Het is in 2008 opgericht als Groot Technologisch Instituut (GTI) - vergelijkbaar met TNO - op het gebied van water, ondergrond en infrastructuur. Het onderzoek van Deltares richt zich met name op rivierdelta's, kustregio's, riviergebieden en offshore. Het overkoepelt o.a. twee 'typisch Delftse' instituten: GeoDelft en het Waterloopkundig Laboratorium (WL). Als spin-off van de Technische Hogeschool werd in 1927 het WL opgericht. Het heeft verschillende vestigingen in Delft gehad, eerst in de binnenstad, later in het buitengebied. Om voldoende ruimte te hebben om allerlei schaalmodellen te bouwen (o.a. voor de Deltawerken) had het een nevenvestiging in de Noordoostpolder.

I: Studentenhuisvesting

Delft kampt met een tekort aan studentenwoningen. Om tegemoet te komen aan deze woonbehoefte is o.a. op de TU-Campus deze nieuwe woontoren (ontworpen door het Rotterdamse architectenbureau De Zwarte Hond) gebouwd, voor circa 400 studenten. De strikte stedenbouwkundige voorwaarden en de geluidsbelasting liggen ten grondslag aan de oriëntatie, het volume en de markante vorm van de gevel. Daarbij eisten de opdrachtgever (DuWo) en de gemeente een goede oplossing voor de grote hoeveelheid studentenfietsen.

Het complex vormt door zijn verschijning een contrast met de omliggende bebouwing. De vorm van de gevel is bepaald door de omgevingsfactor geluid. Het gebouw is dwars op straat geplaatst, over het water heen. In het talud tussen het water en de straat ligt een verdiepte fietsenstalling die van twee kanten bereikbaar is. Elk appartement heeft een erker met een 'dove kant' om het verkeersgeluid van de drukke Kruithuisweg op te vangen, en een open kant richting het Campusterrein. Hierdoor is een opvallende zaagtandgevel ontstaan.

J: Elektrotechniek Wiskunde en Informatica (EWI)

De TU Delft bezit en beheert ongeveer 50.000 vierkante meter vastgoed, vrijwel alles gelegen hier op de Campus. Eén van de meest kenmerkende gebouwen is het gebouw van Elektrotechniek, Wiskunde en Informatica, beter bekend als EWI. Dit slanke, markante gebouw van 92 meter hoog is al vijftig jaar onderdeel van het silhouet van Delft en inmiddels een (modern) gemeentelijk monument. In 2019 was de TU van plan om het iconische pand te slopen, omdat het niet meer voldoet aan de huidige eisen en wensen van onderwijs en onderzoek, en efficiënt gebruik van een monument hoge exploitatiekosten met zich meebrengt. Maar iconische gebouwen hebben fans! -na indringende bezwaren uit die hoek heeft het TU-bestuur de hand over het hart gestreken: het pand wordt nu herontwikkeld, omdat dit toch duurzamer is dan sloop.

K: De Schoemaker Plantage waar TNO zat

Vroeger had ook TNO flink wat onderdelen in dit gebied: het hoofdkantoor van TNO zat tot 2014 in 'De Groene Hulk' (dixit TNO-medewerkers); elders zaten o.a. TNO-Bouw en de Technisch-Fysische Dienst. Een enkel TNO-onderdeel zit nog wel in het Campusgebied (met name van TNO Science and Industry), maar het TNO-hoofdkantoor is in 2014 verplaatst naar Den Haag: wat verder van het Delftse onderzoek af, wat dichterbij de Haagse subsidiepotten...

Hier, op een oude TNO-locatie, is nu de Schoemaker Plantage ontwikkeld: gloednieuwe woningbouw, in rood baksteen, duurzaam en met veel ingebouwde zonnepanelen, ruim en vriendelijk van opzet, met een eigen 'stadspark' (zoals de makelaar zegt..) voor de deur.

L: De Geodetische Lijn

Hier vlakbij de Faculteit Geoscience and Remote Sensing is in het trottoir, met een bandbreedte, De Geodetische Lijn zichtbaar gemaakt: de breedtegraad van 52°00'00 Noord van 1 januari 2018. Die datering hoort er ook echt bij, want doordat de Euraziatische tektonische plaat, waarop Nederland ligt, langzaam richting het noordoosten beweegt, schuift de 52e breedtegraad met 1,5 cm per jaar naar het zuiden. Op een informatiebord bij de Lijn is uitgerekend dat gedurende de vijfjarige ingenieursstudie Geodesie (lang geleden eenvoudigweg 'landmeetkunde' genoemd) de Lijn 7,5 cm van plaats veranderd is!

Deze stadswandeling maakt deel uit van de serie 'Tien keer Delft; urban walking op z'n best!' van wandelauteurs Cock Hazeu en Peter Kuiper. In 2019 verscheen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig al 'Wandelen in Delfland', met wandelingen in het ommeland van Delft. Ze hebben nog twee wandelgidsen uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig: 'Wandelen in Rijnland' en 'Wandelen in Schieland en de Krimpenerwaard'.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50